

ISSN: 2423 - 7655

Pajoheshha- e Mahdavi

A Research Quarterly in Mahdaviyyat
Thirteenth year, No 50, summer 2024

Youth and their role in seeking justice, with emphasis on the Supreme Leader's strategies

Kainat Zardari¹

Zahra Ziaei²

Dr. Sedighe Mohammadi³

Abstract

Justice is one of the important issues in the Supreme Leader's thought. He has listed strategies for realizing justice, the study of which leads to the role of youth in advancing the goals of justice. The present study was developed with the aim of examining youth and their role in seeking justice, emphasizing the strategies of the Supreme Leader. According to the leadership's perspective, youth, with their pragmatism, tireless spirit, fearlessness, idealism, and connection with Mahdism, play a significant role in realizing justice. The data for this study were obtained using the Supreme Leader's statements on the website www.khamenei.ir, and the method of content analysis and coding was used to explain this issue. The findings of this study are a total of 46 basic themes and 9 organizing themes. Based on the analyses conducted, this figure was reduced to 32 basic themes and 4 organizing themes. Based on the studies conducted in the statements of His Highness, in order to enjoy justice, a component is needed, which is: the difficulty of implementing justice in practice, the continuity of justice and tirelessness, the absence of fear and despair in the difficult implementation of justice, and justice and Mahdism. After analyzing the aforementioned components, it is clear that these components correspond to four characteristics that are found only in youth, and youth are the most targeted members in realizing the implementation of justice policy. From all the statements of the Supreme Leader, it can be concluded that to have a dynamic, dynamic and constructive society, all elements of which end in justice, it is useful to use the power of youth. Of course, this does not mean the complete independence of youth in establishing justice, but all these factors, along with the use of the statements of elders and the study and research of the works of researchers, this is possible and feasible

Keywords: Youth, Justice, Supreme Leader, Strategies

---

1. Master's degree at Bent Al-Huda Higher Education Complex (Responsible Author)

2. Doctorate in Islamic Theology, Bint Al-Huda Higher Education Complex

3. Assistant Professor of Education, Al-Mustafa International University

جوانان و نقش عدالت خواهی آنان با تأکید بر راهبردهای مقام معظم رهبری

کائنات زرداری^۱
زهرا ضیایی^۲
صدیقه محمدی^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۵/۲۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۴/۸

چکیده

عدالت یکی از مسائل مهم در اندیشه مقام معظم رهبری است. ایشان راهبردهایی را برای تحقق عدالت برشمرده اند که مطالعه پیرامون آنها، به نقش جوانان در پیشبرد اهداف عدالت منتهی می‌شود. پژوهش حاضر، با هدف بررسی جوانان و نقش آنها در عدالت خواهی با تأکید بر راهبردهای مقام معظم رهبری تدوین شده است. براساس دیدگاه رهبری جوانان با برخورداری از مولفه‌های عمل‌گرایی، روحیه خستگی‌ناپذیری، عدم ترس و آرمان‌گرایی و پیوند با مهدویت، نقش به‌سزایی در تحقق عدالت دارند. داده‌های این تحقیق با استفاده از بیانات مقام معظم رهبری در سایت www.khamenei.ir به دست آمده است و با استفاده از روش تحلیل مضمون و کدگذاری به تبیین این مسئله پرداخته است. یافته‌های این پژوهش مجموعاً ۴۶ مضمون پایه و ۹ مضمون سازمان‌دهنده است. براساس تحلیل‌ات انجام شده این آمار به ۳۲ مضمون پایه و ۴ مضمون سازمان‌دهنده کاهش یافت. براساس بررسی‌های انجام گرفته در بیانات معظم له، برای برخورداری از عدالت نیاز به مولفه است که عبارت است از: سخت بودن اجرای عدالت در عرصه عمل، مستمر بودن عدالت و خستگی‌ناپذیری، عدم ترس و ناامیدی در اجرای سخت عدالت و عدالت و مهدویت است. پس از تحلیل مؤلفه‌های مذکور مشخص می‌شود که این مؤلفه‌های منطبق بر چهار ویژگی است که فقط در جوانان یافت می‌شود و جوانان بیشترین عضو هدف در تحقق اجرای سیاست عدالت هستند. از مجموع بیانات مقام معظم رهبری نتیجه می‌شود که برای داشتن جامعه‌ای پویا و سرشار

۱. کارشناسی ارشد مجتمع آموزش عالی بنت الهدی (نویسنده مسئول).

۲. دانشجوی دکتری کلام اسلامی مجتمع آموزش عالی بنت الهدی.

۳. استادیار معارف جامعه المصطفی العالمیه.

از تحرک و سازنده که تمام عناصر آن ختم به عدالت می‌شود، استفاده از نیروی جوانان تا چه اندازه مفید است البته این امر به معنای استقلال همه جانبه جوانان در برقراری عدالت نیست بلکه تمام این عوامل در کنار بهره‌گیری از بیانات بزرگان و مطالعه و تحقیق آثار محققین، این امر میسر و شدنی است.

واژگان کلیدی

جوان، عدالت‌خواهی، مقام معظم رهبری، راهبردها.

مقدمه

اولین خواسته و نیاز فطری بشر در طول تاریخ، عدالت بوده است. در آموزه‌های وحیانی نیز به طرق مختلفی این موضوع مورد توجه قرار گرفته به طوری که در قرآن کریم برقراری عدل و قسط در جامعه هدف نهایی بعثت انبیاء بیان گشته است:

﴿لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط﴾ (حدید:

۲۵).

در حدیثی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نیز خلقت تکوینی عالم و برقراری آسمان و زمین به واسطه قسط عنوان شده:

بالعدل قامت السموات و الارض (ابن ابی جمهور، ۱۴۰۳ق: ج ۴، ۱۰۳).

اهمیت این مسئله به اندازه‌ای است که یکی از ثمرات ظهور منجی عالم بشریت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برقراری عدالت جهانی برشمرده شده و حکومت ایشان به حکومت بر مبنای عدل و وعده عدل جهانی و همه جانبه معروف شده است:

یلا الله به الارض قسطا و عدلا كما ملئت ظلما و جورا (صدوق، ۱۴۰۵ق: ۳۷۷).

در قرآن کریم عدالت اصل و مبدأ هستی بوده و خلقت بر پایه عدالت صورت گرفته است؛ یعنی هستی براساس آن به وجود آمده است:

﴿ومت کلمه ربک صدقا و عدلا لا مبذل کلماته﴾ (انعام: ۱۱۵).

یعنی والاترین هدف خلقت جهان و بشریت، رسیدن به عدالت و تحقق آن در جامعه و نفوس انسان‌ها معرفی شده است. بنابراین در جامعه انسانی، همه در جستجوی عدالت هستند این جستجو عمدتاً سوی مطالبه دارد و در نتیجه این سؤال پیش می‌آید که چه کسی باید عدالت را اعطا کرده و بسط دهد؟ عامل یا فاعل بسط عدالت چه کسی یا چه نهادی است؟ پیش از پاسخ به این پرسش باید معنای عدالت را از نظر لغوی و اصطلاحی بررسی

کنیم. عدالت در لغت به معنای مساوی و برابری (راغب، ۱۳۸۳ ش: ۳۲۵؛ احمدبن فارس، ۱۴۰۴ ق: ج ۴، ۲۴۶) و گاهی به معنای موزون بودن معنا شده است (ابن منظور، بی تا: ج ۱۱، ۴۱۴) برخی نیز آن را به معنای القصد فی الامور یعنی میانه روی در امور معنا می‌کنند (فیومی، ۱۴۲۰ ق: ۲۰۶) ابن منظور می‌گوید؛ عدل هر آن چیزی است که فطرت انسان حکم به استقامت و درستی آن نماید. در اصطلاح به چهار معنای؛ موزون بودن، تساوی و رفع تبعیض، رعایت حقوق افراد و عطا کردن به هر ذی حق، حق او را و رعایت استحقاق‌ها در افاضه وجود و امتناع نکردن از افاضه و رحمت به آنچه امکان وجود یا کمال وجود دارد، معنا شده است (مطهری، ۱۳۹۵ ش: ۵۰-۵۸). براساس تعاریف بیان شده، عدالت یک مفهوم گسترده است که شامل عدالت فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و... را در بر می‌گیرد و شامل ابعاد معنوی و مادی انسان می‌گردد. این عدالت تبعاً از جنس عدالت مهدوی است و مقام معظم رهبری آن را این‌گونه ترسیم می‌کند:

برقراری عدالت هدف بعثت پیامبران و آرمان اسلام و ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه است و یکی از شعارهای قدیمی اسلام است (بیانات امام خامنه‌ای، ۱۳۸۶/۷/۲۳).

ایشان همچنین با توجه به حساسیت و اهمیت موضوع عدالت و عدالت‌خواهی، در سال‌های مختلف از ابتدای رهبری‌شان تاکنون سعی در هدایت افکار عمومی و جهت‌دهی درست به مسئولین، نخبگان و عموم مردم در این موضوع داشته‌اند. از این رو، برای همگان و مخصوصاً قشر جوانان که بیش از سایر اقشار هم حقیقتاً دغدغه عدالت دارند و هم خود را ملتزم به منویات رهبر انقلاب می‌دانند بسیار ضروری است که به آراء ایشان در این مورد مراجعه نمایند تا تکلیف و وظیفه‌شان را بهتر بشناسند و در دام اشتباهات و غلط‌کاری‌ها نیفتند. به اعتقاد معظم له، شناخت افراط‌ها و تفریط‌ها و مشخص کردن نسبت جوانان با این جریانات و بررسی میزان تطابق رفتار آنها با عدالت‌خواهی حقیقی و همچنین فهم وظیفه و تکلیف در این زمینه برای قشر جوان ضروری می‌باشد. از دیدگاه رهبری جوانان نقش بسیار مهمی در تحقق عدالت و بزرگ‌ترین گروه جمعیتی در کشور و مسئولان اداره جامعه در آینده محسوب می‌شوند از این رو، اهمیت خاصی برای پویایی جامعه دارند. بی‌شک جوانان یکی از اقشار اجتماعی هستند که به اقتضای عوامل مختلفی مانند استقلال‌خواهی، نوجویی و آرمان‌گرایی در فعالیت‌های عدالت‌خواهی انگیزه بالایی دارند.

جوان در زبان فارسی به معنای هر چیزی است که از عمر آن چندان نگذشته باشد (دهخدا،

۱۳۷۳ش: ج ۱۶، ۱۴۱) و سن آن را از ۱۸ تا ۳۵ سالگی نوشته‌اند (عمید، ۱۳۶۳ش: ج ۱، ۷۰۹) در زبان عربی از این واژه تعبیر به شاب و فتی شده است؛ اولی از ریشه شب به معنای شکوفایی و برخورداری از حرارت و دومی از ریشه فتی به معنای طراوت و شادابی (محمدی ری شهری، ۱۳۸۹ش: ۱۳) در اصطلاح نیز جوان به کسی می‌گویند که بر پایه‌های ارزش‌مداری قرار گرفته است (صداقت، ۱۳۷۸ش: ۳۰) امام خامنه‌ای درباره جوانان می‌فرماید:

نقاط ستایش برانگیز جوانی، نیرو، قدرت، ابتکار و نشاط در وجود آنهاست... اینها بخشی از فهرست طولانی امتیازات جوانی است (بیانات رهبری در دیدار با جوانان استان اصفهان، ۱۳۷۷/۲/۷).

از این رو دست یافتن به چگونگی تحقق عدالت به دست جوانان براساس راهکارهای مقام معظم رهبری و ویژگی‌هایی که ایشان از جوانان برای تحقق این امر و زمینه‌سازی برای ظهور بیان فرمودند، امری ضروری است. در این مقاله به دنبال استخراج نظرات ایشان در باب راهکارهای عدالت خواهی و پیوند آن با جوانان هستیم تا تکلیف و وظیفه جوانان را برای عدالت خواهی واقعی و تحقق عدالت جهانی مشخص سازیم.

پیشینه پژوهش

در زمینه عدالت در اندیشه رهبری، تعدادی مقالات به چاپ رسیده است از جمله مقاله پورهاشمی با عنوان (مبانی نظری عدالت در اندیشه مقام معظم رهبری) است. وی در این مقاله شش مبنای نظری را برای عدالت از نگاه رهبری عنوان می‌کند از جمله، هستی‌شناسی، انسان‌شناسی، غایت‌شناسی، جامعه‌شناسی، ارزش‌شناسی و معرفت‌شناسی. سیدان نیز با روش اسنادی در مقاله‌ای با عنوان (ابعاد مختلف عدالت در اندیشه رهبری به اهمیت عدالت و جایگاه عدالت در نظام جمهوری اسلامی) پرداخته است. تراب‌زاده نیز در مقاله (ساختار کلی نظام فکری آیت‌الله خامنه‌ای در عرصه عدالت، جایگاه عدالت و ضرورت آن را در اندیشه رهبری) مورد کنکاش قرار داده است.

در مورد جوانان نیز مقالاتی نوشته شده است. رضا برنجکار و همکارانش در مقاله‌ای با عنوان (وظایف جوانان در جامعه منتظر به بحث جایگاه جوان در جامعه بعد از ظهور) پرداخته است. محمدرضا فاضلی در مقاله (تبیین الگوی جوان انقلابی در گام دوم انقلاب از دیدگاه مقام معظم رهبری)، به تحلیل آرای رهبری درباره جوانان پرداخته است.

پس از جمع‌بندی و مطالعه در پژوهش‌های فوق به این نتیجه می‌رسیم که پژوهش‌های مذکور در به طور کلی یا مسئله جوان را به تنهایی و بدون مباحث عدالت به بحث نشسته‌اند و یا این که عدالت را به تنهایی و در آرای رهبری مورد مطالعه قرار داده‌اند. و مسئله جوان و نقش آن در عدالت‌خواهی براساس راهبردهای رهبری مورد غفلت واقع شده است. از این رو این تحقیق یک کار نو و جدید به شمار می‌رود.

روش پژوهش

این مقاله تحقیقی کیفی و از نوع پژوهش کاربردی است. جمع‌آوری داده‌های پژوهش در این تحقیق براساس متن کاوی صورت گرفته است. بدین صورت که کلیدواژه‌هایی با بحث راهبردها و عدالت‌خواهی در پایگاه اینترنتی دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای به نشانی www.khamenei.ir از سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۸ جستجو کردیم از این طریق گزاره‌ها و سخنان رهبری در این موضوعات استخراج شده و به عنوان نقل قول و داده اولیه در نظر گرفته شدند. سپس کلیدواژه‌هایی با بحث جوانان و عدالت‌خواهی از سال ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۷ جستجو شد. پس از طی فرایند تحلیل مضامین هر دو حیطة، ما به شبکه‌هایی از مفاهیم که دارای سطح‌بندی هستند رسیدیم. داده‌ها با روش تحلیل مضمون که یکی از روش‌های ساده و کارآمد تحلیل کیفی است، صورت گرفت. تحلیل مضمون به طور کلی روشی است برای دیدن متن، برداشت و درک مناسب از اطلاعات ظاهراً نامرتب یا تحلیل اطلاعات کیفی و مشاهده مند شخص، تعامل، گروه و تبدیل داده‌های کیفی به داده‌های کمی (شیخ‌زاده، ۱۳۹۰: ش: ۱۵۳) این روش علاوه بر سازمان‌دهی داده‌ها در قالب جزئیات، جنبه‌های مختلف موضوعات را مورد پژوهش قرار داده و آن را تفسی می‌کند (کمالی، ۱۳۹۷: ش: ۱۹۱).

یافته‌های پژوهش

الف) تحلیل مضمون‌های پایه

در تحلیل مضمون پایه سعی شده است که راهبردهای مقام معظم رهبری برای تحقق عدالت و بیانات ایشان درباره جوانان و عدالت‌خواهی آنان، مقوله‌بندی شده و مورد تفسیر قرار گیرد. نمونه‌ای از کدها و مفاهیم عدالت‌خواهی جوانان و راهبردهای تحقق عدالت در جدول شماره ۱ ارائه می‌شود. برای این منظور مجموعه بیانات رهبری با دو کلیدواژه راهبردهای

عدالت و جوانان و عدالت استفاده شده است.

جدول شماره ۱

مضمون پایه	جملات
عدالت الهی هدف همه انبیاء و اولیاء	تکیه بر عدالت اساسی‌ترین و محوری‌ترین اصل یک حرکت الهی است ادامه کار همه انبیاء و مصلحان بزرگ تاریخ است. البته عدالت، دشمنانی دارد همه کسانی که نان‌شان در بی‌عدالتی است با عدالت دشمن‌اند. همه کسانی که با قلدری و زورگویی در صحنه ملی تغذیه می‌شوند با عدالت مخالفند
عدالت و مهدویت	عدالت برجسته‌ترین شعار مهدویت و زینت متقین است
عدالت و معنویت	هدف عدالت، تحقق زندگی اسلامی است
تحقق عدالت در سایه انقلاب اسلامی	هدف نهایی انقلاب، تکامل و قرب الهی، هدف پائین‌ترینش انسان‌سازی و هدف پائین‌تر از آن جامعه اسلامی است که استقرار عدالت و توحید و معنویت است
نقش جوانان در اجرای عدالت و مبارزه با ظلم	جوان طبیعتش عدالت‌طلبی و شأنش همین است آرمان او ریشه‌کنی فساد درون و ملت‌تشنه عدالت است
خودسازی و تهذیب شرط اول برقراری عدالت	عدالت یک اصل است و نیازمند قاطعیت. عدالت با من بمیرم، تو بمیری درست نمی‌شود؛ عدالت با تعارف درست نمی‌شود اولاً قاطعیت می‌خواهد ثانياً ارتباط با مردم می‌خواهد ثالثاً ساده‌زیستی و مردمی بودن لازم دارد و بالاتر از همه خودسازی و تهذیب می‌خواهد این جزو پیش‌شرط‌ها و پیش‌نیازهای اجرای عدالت است اول باید خودمان را درست کنیم و یک دستی به سر و صورت خودمان بکشیم تا بتوانیم عدالت را اجرا کنیم
داشتن قوانین درست و عادلانه برای تحقق عدالت	این‌که امیرالمؤمنین فرمودند ما رأیت نعمه موفوره الا و فی جانبها حق مضیع یعنی هر جا شما دیدید ثروت انباشته‌ای به وجود آمده، بدانید در کنارش حقوق ضایع شده فراوانی وجود دارد؛ مظهر اصلی و مصداق عمده اش همین است که کارگزاران و مسئولان حکومت، با استفاده از نفوذ و قدرت، راحت بتوانند از امکانات عمومی استفاده کنند... ناگهان ببینید کسانی که دست‌شان از مال دینا تا اندکی خالی بود، ثروت‌های گزاف پیدا کرده‌اند، ظاهراً کار هم قانونی است
حمایت از ضعفاء	امروز در جامعه ما برترین گام در راه استقرار عدل، رفع محرومیت از طبقات محروم و تهی‌دست و کم‌درآمد است
حمایت از ضعفا	آن اسلامی که طبقات مستضعف و محروم به آن امیدوار نشوند و دل ندهند، اسلام نیست... همه باید خود را موظف به مواساه کنند... مواساه یعنی هیچ خانواده‌ای از خانواده‌های مسلمان و هم‌میهن و محروم را با دردها و محرومیت‌ها و مشکلات خود تنها نگذاشتن؛ به سراغ آنها رفتن و دست‌کمک‌رسانی به سوی آنها دراز کردن
مقابله با فساد	مبارزه با فساد هم موجب می‌شود که افراد، دقت بیشتری بکنند هم موجب می‌شود که دست‌های خیانتکار بترسند و عقب بکشند
عدالت رکن نظام جمهوری اسلامی	عدالت شعار اصلی و هدف بزرگ انقلاب اسلامی نظام جمهوری اسلامی بوده و هست
جوانان و تحقق عدل گستره عدل	مبارزه با فقر و ایجاد رفاه عمومی را جزو مطالبات خود بدانند. امر به معروف و نهی از منکر هم جزو مهم‌ترین مسائلی هست که جوان‌ها باید به آن اهتمام کنند. همچنین در برابر فریب رسانه‌ها در واژه‌گونه جلوه دادن حقایق تسلیم نشوند

مضمون پایه	جملات
معنای درست عدالت	به نظر ما عدالت، کاهش فاصله طبقاتی است کاهش فاصله‌های جغرافیایی است. این طور نباشد که اگر منطقه‌ای در نقطه‌ای دور از مرکز کشور قرار گرفته است، دچار محرومیت باشد، اما آن جایی که نزدیک است، برخوردار نباشد. این عدالت نیست
نقش عدالت در ساختار اجتماعی	در همه برنامه‌های حکومت در قانون‌گذاری، در اجرا، در قضا باید عدالت اجتماعی و پر کردن شکاف‌های طبقاتی، مورد نظر و هدف باشد
تلاش برای عدالت و توزیع عادلانه ثروت و امکانات	عدالت یعنی امکاناتی که در کشور هست، عادلانه و عاقلانه تقسیم کنیم، نه عادلانه بی حساب و کتاب و سعی کنیم همین امکانات را بیشتر کنیم تا به همه بیشتر برسد؛ نه این که به قشر خاص و به دسته خاص برسد. بعضی‌ها می‌گویند عدالت یعنی توزیع فقر. نه خیر، کسانی که این بحث عدالت را می‌کنند، به هیچ وجه منظورشان توزیع فقر نیست، بلکه توزیع عادلانه امکانات موجود است
تلاش و خستگی ناپذیری	در نظام اسلامی، عدالت مبنای همه تصمیم‌گیری‌های اجرایی است و همه مسئولان نظام، از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی تا مسئولان بخش‌های مختلف اجرایی به خصوص رده‌های سیاست‌گذاری و کارشناسی و تاقضات و اجزای دستگاه قضایی، باید به جد و جهد با همه اخلاص، درصدد اجرای عدالت در جامعه باشند
رابطه عدالت و عقلانیت	عدالت باید با معنویت و عقلانیت همراه باشد و گرنه ضد عدالت است
ضرورت تحقق عدالت	مردم در دنیا به شدت تشنه عدالتند
اجرای عدالت نشانه جامعه توحیدی	جامعه‌ای که دارای طبقات است و تبعیضات اجتماعی و اقتصادی در آن جاری است، جامعه توحیدی نیست
نفی هرگونه وابستگی مادی و معنوی در اجرای عدالت	این حکم قاطع اسلامی است در زمینه نفی طبقات اجتماعی؛ گرمی‌ترین شما نزد خدا، باتقوا ترین است یعنی از یک طبقه بودن وابسته به خانواده‌ای بودن، وابسته به یک سلسله و تیره‌ای بودن، موجب گرمی تر بودن نیست... آنهایی که باتقواتر هستند، باز از امتیاز حقوقی بیشتری برخوردار نیستند
رابطه مهدویت و عدالت	مهدویت یعنی ایجاد یک جهان توحیدی براساس عدالت است
مهدویت و اعتقاد به عدالت	دوران ظهور حضرت مهدی دوران جامعه توحیدی و دوران حاکمیت حقیقی معنویت و دین بر سراسر زندگی انسان‌ها و دوران استقرار عدل به معنای جامع این کلمه است
	عالم‌ترین عالم‌ها و دانشمندترین دانشمندان را هم اگر مغز سیاسی و فهم سیاسی نداشته باشد، دشمن می‌تواند با یک آبنبات ترشی آن طرف ببرد، مجذوب خودش بکند و برای خودش قرار بدهد
استفاده از عقل در اجرای عدالت	عقلانیت مهم‌ترین ابزار و از شرایط عدالت است... عقلانیت منشاء تحول عظیم می‌شود
استفاده از ابزار منطق در تحقق عدالت	از چیزهایی که خیلی لازم است فهم کنونی کشور است که عدالت خواهی جزئی از واقعاتها است با اعتدال و روش منطقی مسائل را دنبال کنید و حرکت شما با تدبیر باشد
دقت و سخت بودن اجرای عدالت	اگر بدون دقت و حزم وارد قضا یا شوید، بی‌گناهی لگدمال می‌شوند
داشتن مدیریت و اراده‌ای پیگیر	اجرای عدالت یک روح غنی، اراده قوی و قدم ثابت لازم دارد
عدالت و عزم راسخ	با تبیین و تکرار و عزم، هم پیشرفت حاصل می‌شود هم عدالت
ویژگی‌های عدالت‌طلبان	عدالت‌طلبان باید مدیرانی باشند مؤمن به این مبانی دارای تدبیر و عزم این راه طولانی است لذا

مضمون پایه	جملات
	سربازان عدالت باید خستگی ناپذیر باشند
قوانین عادلانه راه تحقق عدالت	شاخص عدل، عمل به قانون است. اگر عمل منطبق به قانون شد، عدالت است اگر از قانون انحراف پیدا کرد، بی‌عدالتی است
عدالت و قانون	قانون، سرنوشت جامعه، اساس زندگی جمعی و عدل، اقامه قانون است
عدالت به معنای تلاش و مبارزه با فساد	عدالت کاهش فاصله طبقاتی و جغرافیایی است حق‌گرایی توجه به حقوق آحاد مردم، جلوگیری از ویژه‌خواری، تجاوز و تعدی به حقوق مظلومان، کم کردن فاصله فقیر و غنی، مبارزه با فقر و تقسیم درست ثروت در کشور است
عدالت معنوی و مادی هدف عدالت در اسلام	عدالت یعنی حقوق انسانی و حدود الهی یکسان اجرا شود یعنی ریشه‌کنی جهل و استضعاف، برقراری منظومه ارزش‌های اسلامی، حمایت از مظلوم و مقابله با ظالم و توانایی بهره‌مندی همه از فرصت حرکت و پیشرفت... عدالت قیدی ندارد
تلاش و آمادگی برای اداره کشور تلاش علمی و عملی و کسب ایمان و معنویت در جوانان	آن چیزی که برای بنده امید بخش است وجود شما جوان هاست. جوان‌ها خودشان را آماده کنند از لحاظ عملی از عملی خودشان را آماده کنند فردا مملکت دست شماهاست بایستی ان‌شاءالله بتوانید این مملکت را به اوج برسانید و ان‌شاءالله این کار را خواهید کرد
جوان و داشتن اراده و عزم راسخ	نسل جوانی که ما امیدمان به آن دوخته‌ایم... بایستی پولادین، محکم، با عزم با بصیرت است
داشتن انگیزه در در جوانان داشتن ابتکار در جوانان داشتن مسئولیت جوانان به علت مبتکر بودن داشتن اعتماد به نفس	تاکید بنده روی جوان هاست... جوانی که با انگیزه است با ایمان است با خرد است قدردان توان خویش است اهل کار است اهل ابتکار است توکل به خدا دارد اعتماد به نفس دارد
لازمه خودسازی و تهذیب نفس جوانان	من به شما جوان‌ها عرض می‌کنم، که جوان‌ها خودسازی کنند. خود را آماده کنند از لحاظ روحی، از لحاظ جسمی و علمی
آمادگی و داشتن توانایی مدیریتی جوانان	از لحاظ توانایی‌های مدیریتی کشور باید به دست جوان‌ها اداره بشود
جوانان و نقش آنان در آینده	شما مردم عزیز - به خصوص شما جوان‌ها - هرچه که در صلاح خود، در معرفت و اخلاق و رفتار و کسب صلاحیت‌ها در وجود خودتان بیشتر تلاش کنید این آینده را نزدیک‌تر خواهید کرد، اینها دست خود ماست اگر ما خودمان را به صلاح نزدیک کنیم، آن روز نزدیک خواهد شد
خودسازی و ضرورت آن در جوانان	سربازی منجی بزرگی که می‌خواهد با تمام مراکز قدرت و فساد بین‌المللی مبارزه کند، احتیاج به خودسازی و آگاهی و روشن بینی دارد
جوان و عدالت	شما امیرالمؤمنین را فقط به عنوان یک چهره دوران چهل ساله و پنجاه ساله و شصت ساله نبینید. درخشش آن حضرت در دوران جوانی، همان الگوی ماندگاری است که همه جوانان می‌توانند آن را سرمشق خودشان قرار دهند
جوان یعنی انرژی و خودسازی	اگر در یک جمله کوتاه از من بپرسند که شما از جوان چه می‌خواهید، به او خواهیم گفت: تحصیل، تهذیب و ورزش

مضمون پایه	جملات
جوانان و نقش آفرینی آنها در تمام عرصه‌ها	از منظر دینی، جوان یک نقطه امید و یک نقطه شکوفایی هست. این نقطه امید و شکوفایی، در همه چیز هست؛ در مبارزات، در مجاهدات اجتماعی، در فعالیت‌هایی گوناگون جامعه و در مجاهدات شخصی و روحی و درونی
مرد عمل بودن جوانان	من اساساً در بین خصوصیات مهمی که جوانان دارن، سه خصوصیات را خیلی بارز می‌بینم... آن سه خصوصیات عبارت است از: انرژی، امید، ابتکار
التزام به عدالت در جوانان	از جوانان این انتظار وجود دارد که عدالت‌خواهی را از بین نبرند
اجرای عدالت توسط جوانان	عدالت مورد انتظار در جمهوری اسلامی که مایل است پیرو حکومت علوی شناخته شود، بسی برتر از اینها است و چشم امید برای اجرای آن به شما جوانان است
جوانان و دادن مسئولیت به آنها	مدیران جوان، کارگزاران جوان، اندیشمندان جوان، فعالان جوان، در همه میدان‌های سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و بین‌المللی و نیز در عرصه‌های دین و اخلاق و معنویت و عدالت، باید شانه‌های خود را زیر بار مسئولیت دهند
نقش پررنگ جوانان در عرصه سیاست	اگر حرکت انقلابی و قیام سیاسی باشد، جوانان جلوتر از دیگران در صحنه‌اند، اگر حرکت سازندگی یا حرکت فرهنگی باشد، باز جوانان جلوتر از دیگرانند و دست آنها کارآمدتر از دست دیگران است. حتی در حرکت انببایی الهی هم از جمله حرکت صدر اسلام محور حرکت و مرکز تلاش و تحرک، جوانان بودند
صبر و استقامت جوانان	ابزار حوصله مهم‌ترین بستر برای جوان است
جوان و پویایی	جوان در هر جامعه و کشوری، محور حرکت است
نظم، شرط حضور جوانان در عرصه	معتقدم که جوان مملکت‌بایستی در همه میدان‌ها حضور و آمادگی داشته باشد؛ منتها با انضباط

ب) جمع‌بندی مضمون‌ها و تدوین مضمون سازمان‌دهنده

از تحلیل مضمون‌های پایه در دو مقوله راهبردهای مقام معظم رهبری در تحقق عدالت و نقش جوانان در عدالت‌خواهی به تعدادی مضمون‌های سازمان‌دهنده می‌توان دست یافت. در جدول شماره ۲ نمونه‌هایی از این مضامین را می‌توان مشاهده کرد.

جدول شماره ۲

مضمون‌های پایه با محوریت جوانان و نقش آنان در تحقق عدالت	مضمون سازمان‌دهنده		مضمون‌های پایه با محوریت راهبردهای رهبری برای تحقق عدالت
	جوانان	عدالت	
جوانان و آمادگی داشتن توان مدیریتی بالا در اداره کشور، جوان و عدالت، جوانان و نقش آفرینی آنها در تمام عرصه‌ها، مرد	جوان و اهل عمل بودن	سخت بودن اجرای عدالت در عرصه عمل	نفی هر گونه وابستگی مادی و معنوی در اجرای عدالت، عدالت و توزیع عادلانه ثروت و امکانات، عدالت الهی هدف همه

مضمون‌های پایه با محوریت جوانان و نقش آنان در تحقق عدالت	مضمون سازمان‌دهنده		مضمون‌های پایه با محوریت راهبردهای رهبری برای تحقق عدالت
	جوانان	عدالت	
عمل بودن جوانان، التزام به عدالت در جوانان، اجرای عدالت توسط جوانان، نقش پررنگ جوانان در عرصه سیاست، نظم شرط حضور جوانان در عرصه، جوانان و تحقق عدل			انبیاء و اولیای الهی، حمایت از ضعفا و محرومین، عدالت رکن نظام جمهوری اسلامی، دقت و سخت بودن اجرای عدالت، قوانین عادلانه راه تحقق عدالت، عدالت به معنای تلاش و مبارزه با فساد، عدالت مادی و معنوی هدف عدالت در اسلام
تلاش و آمادگی برای اداره کشور، تلاش عملی و عملی و کسب ایمان و معنویت در جوانان، جوان داشتن اراده و عزم راسخ، داشتن ابتکار در جوانان، داشتن مسوولیت به علت مبتکر بودن، جوان یعنی انرژی و خودسازی، صبر و استقامت جوانان، جوان و پویایی، ویژگی‌های عدالت‌طلبان	تلاشگری و روحیه خستگی‌ناپذیری جوانان	استمرار و خستگی‌ناپذیری در پیگیری آرمان عدالت	مقابله و تلاش برای مبارزه با فساد، نقش عدالت و پیگیری آن در تمام ساختار اجتماعی جامعه، تلاش و خستگی‌ناپذیری برای اجرای عدالت، تلاش برای تحقق جامعه توحیدی عدل محور، تلاش برای تحقق معنای درست عدالت، تلاش برای عدالت و توزیع عادلانه ثروت و امکانات، داشتن مدیریت و اراده‌ای پیگیر، عدالت و داشتن عزمی راسخ،
داشتن انگیزه در جوانان، داشتن اعتماد به نفس، لازمه خودسازی نفس جوانان	عدم ترس و ناامیدی و آرمان‌گرایی جوانان	عدم ترس و ناامیدی و رعایت اخلاق در مسیر عدالت	خودسازی و تهذیب نفس شرط اول برقراری عدالت، استفاده از عقل در اجرای عدالت، استفاده از ابزار منطق در تحقق عدالت، معنویت و عدالت، تحقق عدالت در سایه انقلاب اسلامی، رابطه عقلانیت و عدالت،

مضمون‌های پایه با محوریت جوانان و نقش آنان در تحقق عدالت	مضمون سازمان‌دهنده		مضمون‌های پایه با محوریت راهبردهای رهبری برای تحقق عدالت
	جوانان	عدالت	
			ضرورت تحقق عدالت، تلاش برای تحقق جامعه توحیدی عدل محور
جوانان و نقش آنان در آینده	جوان و مهدویت	امام زمان و نقش آن در عدالت محوری	عدالت و مهدویت

تحلیل مؤلفه‌های چهارگانه (مضامین سازمان‌دهنده) نقش جوانان در عدالت‌خواهی با تأکید بر راهبردهای مقام معظم رهبری

۱. مؤلفه عمل‌گرایی در اجرای عدالت و نقش جوانان در آن

یکی از مؤلفه‌های اساسی در منظومه فکری مقام معظم رهبری عمل‌گرایی در اجرای عدالت است از نظر ایشان مبارزه با فقر، کاهش فاصله طبقاتی، برابری در فرصت‌ها و امکانات از مقدمات اصلی اجرای عدالت است که کار سختی به نظر می‌رسد. ایشان معتقدند که به نظر ما عدالت، کاهش فاصله طبقاتی است، کاهش فاصله‌های جغرافیایی است. این طور نباشد که اگر منطقه‌ای در نقطه‌ای دور از مرکز کشور قرار گرفته است، دچار محرومیت باشد، اما آن جایی که نزدیک است، برخوردار باشد، این عدالت نیست (سایت رهبری، ۱۳۸۸/۱/۱) سختی این کار از نگاه ایشان به خاطر این است که تشکیل حکومت اسلامی کار سختی است از نظر وی برپایی عدالت مشروط به تلاش برای تشکیل حکومت اسلامی است و تنها از این مسیر می‌توان شاهد عدالت باشیم؛ هدف نظام‌سازی، هدف تمدن‌ها و هدف حرکت بشر، در محیط جامعه عدالت است (سایت رهبری، ۱۳۹۰/۲/۲۷) این نگاه بیانگر تلاش و کوشش مضاعف برای تشکیل حکومت اسلامی و اجرای عدالت است که قدرت و توان زیادی را می‌خواهد. آیت‌الله خامنه‌ای در این خصوص صرفاً به مباحث نظری در خصوص عدالت کفایت نکرده است و از مسئولان نظام می‌خواهد تا به استقرار عملی عدالت بپردازد. ایشان معتقدند که در نظام اسلامی عدالت مبنای همه تصمیمات اجرایی است و همه مسئولین نظام از نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی تا مسئولان بخش‌های مختلف اجرایی به خصوص رده‌های سیاست‌گذاری و کارشناسی و تا قضات و اجزای دستگاه قضایی باید به جد و با همه اخلاص درصدد اجرای عدالت در جامعه باشند (سایت رهبری، ۱۳۷۰/۳/۱۳). معظم له همچنین

برقراری عدالت و اجرای آن را هدف بعثت نهایی پیامبران و آرمان اسلام و ظهور امام زمان عنوان کرده و اعتقاد دارد که این کار شدنی اما، بسیار سخت است. ایشان همواره جوانان و مخصوصاً قشر دانشجویان را دغدغه‌مند در اجرای عدالت در جامعه معرفی کرده است و آنان را به اندیشیدن، کار و تحقیق برای اجرای عدالت تشویق کرده است.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به کار آمدی جوانان در تحقق عدالت و عدالت‌طلبی، آنان را بهترین گزینه برای مقابله و تلاش برای مبارزه با فساد در کشور معرفی کرده و با توجه به نقش عدالت و پیگیری آن در تمام ساختار اجتماعی جامعه و تلاش و خستگی‌ناپذیری جوانان برای اجرای عدالت، سخت بودن عدالت را در مرحله عملیاتی آن کاری سهل‌الوصول قلمداد می‌کنند. ایشان با خاطر نشان ساختن این‌که تمام تلاش جمهوری اسلامی برپایی نظام توحیدی بر مبنای عدل است، خطاب به جوانان می‌فرمایند جوانان به دلیل آن‌که دارای عزم و اراده‌ای راسخ هستند ضمن آن‌که از عهده مدیریت جامعه به خوبی بر می‌آیند می‌توانند در تحقق عدالت و توزیع عادلانه ثروت و امکانات سربلند و پیروز و موفق باشند.

جدول شماره ۳

مضمون‌های پایه با محوریت جوانان و نقش آنان در تحقق عدالت	مضمون سازمان‌دهنده		مضمون‌های پایه با محوریت راهبردهای رهبری برای تحقق عدالت
	جوانان	عدالت	
جوانان و آمادگی داشتن توان مدیریتی بالا در اداره کشور، جوان و عدالت، جوانان و نقش‌آفرینی آنها در تمام عرصه‌ها، مرد عمل بودن جوانان، التزام به عدالت در جوانان، اجرای عدالت توسط جوانان، نقش پررنگ جوانان در عرصه سیاست، نظم شرط حضور جوانان در عرصه، جوانان و تحقق عدل	جوان و اهل عمل بودن	سخت بودن اجرای عدالت در عرصه عمل	نفی هر گونه وابستگی مادی و معنوی در اجرای عدالت، عدالت و توزیع عادلانه ثروت و امکانات، عدالت الهی هدف همه انبیاء و اولیای الهی، حمایت از ضعفا و محرومین، عدالت رکن نظام جمهوری اسلامی، دقت و سخت بودن اجرای عدالت، قوانین عادلانه راه تحقق عدالت، عدالت به معنای تلاش و مبارزه با فساد، عدالت مادی و معنوی هدف عدالت در اسلام

۲. مؤلفه استمرار و خستگی ناپذیری در پیگیری آرمان عدالت و نقش جوانان در آن

در اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای مقابله و تلاش برای مبارزه با فساد و برقراری عدالت موضوع درجه اول است که در مقابل دیگر ارزش‌ها از اعتبار بالایی برخوردار است. ضمن آن که نسبت به مسائل دیگر کشور اولویت دارد. نباید اجازه دارد که نقش عدالت و پیگیری آن در تمام ساختار اجتماعی جامعه مورد تضعیف و یا فراموش شود(۱) در نگاه ایشان پیشرفت‌های یک کشور در عرصه‌های مختلف در صورتی ارزشمند است که به تحقق عدالت کمک کند از این رو، اجرای عدالت، تلاش و روحیه‌ای خستگی ناپذیری را می‌طلبد. این امر محقق نمی‌شود مگر از طریق معنویت؛ چرا که در صورت فقدان معنویت و جداسازی آن از بحث عدالت، شعار عدالت خواهی و عدالت از مسیر اصلی خود منحرف می‌گردد و به یک امر اجباری و تحمیلی مبدل می‌گردد(۲) ایشان همچنین معتقد است که اگر عدالت پشتوانه اعتقادی نداشته باشد، علاوه بر این که تلاش‌ها برای عدالت و توزیع عادلانه ثروت و امکانات بی‌ثمر می‌ماند، زمینه تربیت افراد بی‌عدالت و ظلم‌پرور نیز در جامعه بیشتر می‌شود. بدین منظور، رهبر انقلاب به ظرفیت‌ها و خصوصیات جوانان برای پیشرفت و تحقق عدالت در جامعه اشاره کرده و می‌فرماید عدالت مورد انتظار در جمهوری اسلامی که مایل است پیرو حکومت علوی شناخته شود، بسی برتر از اینهاست و چشم امید برای اجرای آن به شما جوان‌هاست (بیانات رهبری، ۱۳۹۷/۱۱/۲۴). از نظر ایشان جوانان به دلیل تلاش و پشتکاری که دارند، مهم‌ترین گزینه برای اداره کشور به شمار می‌روند در این خصوص خطاب به جوانان کرده و آنان را به مطالعات نظری در حوزه عدالت و عدالت خواهی و مراجعه به بیانات امام راحل رحمته‌الله علیه و کتاب‌های شهید مطهری توصیه می‌کند(۳) رهبر انقلاب لازمه تحول در اجرای عدالت را در تلاش عملی و عملی و کسب ایمان و معنویت در جوانان، عنوان کرده است. در نظر ایشان، جوانان دارای اراده و عزم راسخی هستند که تنها از مسیر آنان میشود به مطالبه‌گری در عدالت دست یافت. از آنجایی که جوانان اهل ابتکار، پرانرژی و صبور هستند می‌توانند به تبیین عدالت در ابعاد کلان و وسیع بپردازند و علاوه بر آن که گفتمان عدالت را عمومی و همه‌گیر سازند، جامعه و مسئولین را در جهت اجرای عدالت حرکت و سمت و سو دهند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین از جوانان خواستند تا برای اجرا و تحقق عدالت جوانان مسئولیت کشور را به عهده بگیرند و فرمودند که دنباله مسیر عدالت به دشواری گذشته نیست باید با همت و هشیاری و سرعت عمل و ابتکار جوانان صورت بگیرد. مدیران جوان، کارگزاران جوان، اندیشمندان فعال، فعالان جوان، در تمام عرصه‌ها باید شانه خود را زیر بار مسئولیت دهند و از تجربه‌ها و عبرت‌های گذشته بهره

جدول شماره ۴

تلاش و آمادگی برای اداره کشور، تلاش عملی و عملی و کسب ایمان و معنویت در جوانان، جوان و داشتن اراده و عزم راسخ، داشتن ابتکار در جوانان، داشتن مسئولیت به علت مبتکر بودن، جوان یعنی انرژی و خودسازی، صبر و استقامت جوانان، جوان و پویایی، ویژگی‌های عدالت طلبان	تلاشگری و روحیه خستگی ناپذیری جوانان	استمرار و خستگی ناپذیری در پیگیری آرمان عدالت	مقابله و تلاش برای مبارزه با فساد، نقش عدالت و پیگیری آن در تمام ساختار اجتماعی جامعه، تلاش و خستگی ناپذیری برای اجرای عدالت، تلاش برای تحقق جامعه توحیدی عدل محور، تلاش برای تحقق معنای درست عدالت، تلاش برای عدالت و توزیع عادلانه ثروت و امکانات، داشتن مدیریت و اراده‌ای پیگیر، عدالت و داشتن عزمی راسخ
---	--------------------------------------	---	---

۳. مؤلفه عدم ترس و ناامیدی در اجرای عدالت و نقش جوانان در آن

مقام معظم رهبری در موضوعات گوناگون در سال‌های اخیر همواره بر لزوم به کارگیری عقل و عقلانیت در مباحث سیاسی اشاره کرده و یکی از تکالیف افراد و جریان‌های انقلابی را عمل بر مبنای عقل و منطق دانسته است. ایشان در بحث عدالت نیز بر ضرورت عقلانیت و محاسبه تاکید فراوانی داشته است. و وجود عقلانیت را شرط اول عدالت و برقراری آن عنوان می‌کند. در بیان رهبری، عدم استفاده از عقل و محاسبات عقلانی باعث اشتباه در تشخیص عدالت و مصداق آن خواهد شد. وی همچنین معتقد است که در استفاده از این عنصر نباید دچار مبالغه و افراط شد، عقلانیت در کنار خودسازی و تهذیب نفس شرط اول برقراری عدالت است؛ در جامعه اسلامی زیربنای همه عدل‌ها، عدل اخلاقی است و حتی عدل اقتصادی و سیاسی به دلیل نقشی که در عدل اخلاقی دراد مورد توجه است (بیانات رهبری، ۱۳۹۵/۹/۱).
معظم له همچنین معتقد است که داشتن روحیه امیدواری در انسان، او را به موجودی کارآمد، سرشار از انرژی، نوآور تبدیل می‌کند و زمینه تحول و دگرگونی در تمام ابعاد را دارد. جوانان با داشتن انگیزه بالا، روحیه اعتماد به نفس و از طریق خودسازی می‌توانند عامل مهمی برای تحول و دگرگونی عدالت باشند وی در این راستا می‌فرماید: عدالت با من بمیرم و تو بمیری

درست نمی‌شود اولاً نیاز به قاطعیت دارد و ثانياً نیاز به نیروی دارد که خودشان را ساخته‌اند و خودسازی پیش شرط نیازهای اجرای عدالت است تا خودمان را نسازیم نمی‌توانیم دیگران را بسازیم (بیانات رهبری، ۱۳۸۵/۳/۲۹)؛ این روحیه بیشتر از همه در میان جوانان انقلابی یافت می‌شود.

جدول شماره ۵

خودسازی و تهذیب نفس شرط اول برقراری عدالت، استفاده از عقل در اجرای عدالت، استفاده از ابزار منطق در تحقق عدالت، معنویت و عدالت، تحقق عدالت در سایه انقلاب اسلامی، رابطه عقلانیت و عدالت، ضرورت تحقق عدالت، تلاش برای تحقق جامعه توحیدی عدل محور	عدم ترس و ناامیدی و رعایت اخلاق در مسیر عدالت	عدم ترس و ناامیدی و آرمان‌گرایی جوانان	داشتن انگیزه در جوانان، داشتن اعتماد به نفس، لازمه خودسازی نفس جوانان
---	---	---	--

۴. عدالت و مهدویت و نقش جوانان در آن

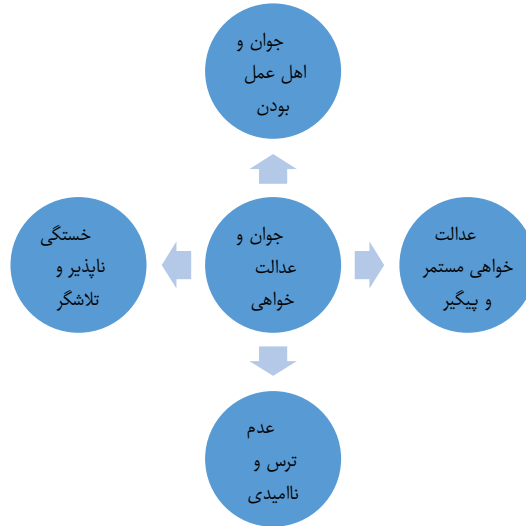
عموم امت اسلامی معتقدند که براساس وعده‌های قرآن، در آخرالزمان مردی از خاندان پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ظهور خواهد کرد که سراسر زمین را از عدل و داد پر می‌کند و چنان‌که در قرآن کریم آمده، ظهور این مصلح کل ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است که سرانجام باید ظاهر شود و با تشکیل حکومت جهانی و اسلامی دین اسلام را بر سایر ادیان غلبه دهد. انقلاب اسلامی هم بر مبنای جهان بینی الهی است آینده خود را در شکل‌گیری حکومت عادلانه مهدوی می‌داند در این راستا آیت‌الله خامنه‌ای معتقد است که جمهوری اسلامی امانت تاریخی انبیای عظام الهی است آرزوی موسی و عیسی و آرزوی همه اولیاء و ائمه بزرگوار است که امروز تحقق پیدا کرده است ولو ناقص، کاملش هم ان‌شاءالله در دوران حکومت کبرای و ولایت عظمای حضرت مهدی عَجَّلَ اللهُ تَعَالَى ظاهر و آشکار خواهد شد (بیانات رهبری، ۱۳۷۳/۱۰/۱۵) از این رو، پیگیری این جریان نیز باید توسط نیروی جوان نیز صورت گیرد زیرا آینده از آن جوانان است.

جدول شماره ۶

عدالت و مهدویت	امام زمان و نقش آن در عدالت محوری	جوان و مهدویت	جوانان و نقش آنان در آینده
----------------	--------------------------------------	---------------	-------------------------------

ارتباط و پیوند میان مؤلفه‌های یاد شده

با توجه به راهبردهای آیت‌الله خامنه‌ای، تحقق عدالت نیاز به سه مؤلفه اساسی است که مهم‌ترین آنها عبارت است از؛ سخت و مشکل بودن جهت اجرایی کردن عدالت، پیگیری آرمان عدالت در سایه تداوم و استمرار دائمی آن، عدم ترس و ناامیدی در مسیر عدالت‌خواهی و تحقق عدالت واقعی با ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف. این چهار مؤلفه، زنجیروار به یکدیگر متصل هستند به طوری که وجود و عدم وجود هر یک از آنها می‌تواند تأثیر زیادی در تحقق و شکل‌گیری عدالت داشته باشد. اگر یکی از آن مؤلفه‌های به دلایلی دچار ضعف و یا فقدان شوند، نمی‌توان انتظار اجرای عدالت را در جامعه داشت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای برای این منظور (عدالت) و برای جلوگیری از به تأخیر افتادن عدالت همه جانبه در جامعه، مسئله میدان‌داری جوانان و ورود آنها را به عرصه عمل در اجرا و تحقق عدالت پیش می‌کشد. از نظر ایشان عدالت‌خواهی یک آرمان متعالی نه تنها در انقلاب اسلامی، بلکه در تمامی ادیان الهی است که همواره مورد خواست و مطالبه آنان از جوانان بوده است؛ یک لحظه از درخواست و مطالبه عدالت کوتاهی نکنید این شأن شماس است گفت‌مان عدالت‌خواهی را فریاد بکشید (بیانات رهبری، ۱۳۸۷/۲/۱۴) ایشان با تأکید بر این که جوانان دارای ویژگی‌هایی مانند اهل عمل بودن، خستگی‌ناپذیر و تلاشگر و امیدوار و آرمان‌گرا هستند می‌خواهد تا در زمینه عدالت‌خواهی مطالعه و عدالت را مطالبه کنند. این امر می‌تواند زمینه‌ساز بسیار مناسبی برای ظهور حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف باشد زیرا حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف برای ظهور و تعجیل در آن نیاز به سربازانی دارد که برای تحقق هدف اول قیام که همان عدالت و عدالت‌جهانی است، مهیا و آماده‌اند. نمودار زیر نمونه‌ای از این مؤلفه‌ها را نشان می‌دهد.

نتیجه‌گیری

آنچه از بررسی و تبیین اندیشه مقام معظم رهبری در رابطه با راهبردهای عدالت در جامعه و نقش جوانان در شکل‌دهی به این راهبردها یافته‌ایم، معطوف به چهار مؤلفه است که عبارت است از سخت بودن اجرایی کردن عدالت در میدان عمل، استمرار و خستگی‌ناپذیری در پیگیری آرمان عدالت، عدم ترس و ناامیدی در مسیر پیگیری عدالت و عدالت و مهدویت. مقام معظم رهبری علاوه بر روشن کرده تعریف و معنای دقیق عدالت، تحقق آن را بسیار دشوار عنوان کرده است وی متذکر شده است که این دشواری به لحاظ، تشکیل حکومت اسلامی است یعنی حکومتی که براساس عدالت و ندای عدل به وجود آمده باشد. در سایه چنین حکومتی است که مبارزه با فساد و حمایت از محرومان و مستمندان کلید می‌خورد. از سوی دیگر برای اجرای عدالت در جامعه نیاز به نیروهای خستگی‌ناپذیری است که با تحرک و پویایی و انرژی‌سازنده بتوانند عدالت را در مرحله عمل به فعلیت برسانند. این گروه ویژه همان جوانان است که به استفاده از عقلانیت، منطق، معنویت و خودسازی گام موثری در اجرای عدالت خواهند داشت. از دیگر مؤلفه‌های راهبردی در عدالت، مایوس نشدن در مسیر سخت اجرای عدالت است. این امر تنها توسط نیروهای جوان و محرکی قابل اجراست که سرشار از امید و آرمان هستند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر این‌که جوانان دارای ویژگی‌هایی مانند اهل عمل بودن، خستگی‌ناپذیر و تلاشگر و امیدوار و آرمان‌گرا هستند می‌خواهد تا در زمینه

عدالت خواهی مطالعه و عدالت را مطالبه کنند. این امر می تواند زمینه ساز بسیار مناسبی برای ظهور حضرت حجت عجل الله فرجه الشريف باشد زیرا حضرت ولی عصر عجل الله فرجه الشريف برای ظهور و تعجیل در آن نیاز به سربازانی دارد که برای تحقق هدف اول قیام که همان عدالت و عدالت جهانی است، مهیا و آماده اند.

منابع

۱. ابن فارس، احمد (۱۴۰۴ق)، *معجم مقاییس اللغة*، قم: مکتب الاعلام الاسلامی.
۲. ابن منظور، جمال الدین محمد بن مکرم (بی تا)، *لسان العرب*، بیروت: دارالکتب العلمیه.
۳. صداقت، محمد عارف (۱۳۸۷ش)، *جوان و جوانی در سیره اهل بیت علیهم السلام*، قم: جامعه المصطفی العالمیه.
۴. صداقت، محمد عارف (۱۳۹۵ش)، *عدل الهی*، تهران: نشر صدرا.
۵. فیومی، احمد بن محمد بن علی (۱۴۲۰ق)، *المصباح المنیر*، بیروت: المکتبه العصریه.
۶. محمدی ری شهری، محمد (۱۳۸۹ش)، *حکمت نامه جوان*، قم: دارالحديث.